

Prof. MUDr. Václav Zamrazil, DrSc., slaví 80. narozeniny

V den svátku svého patrona sv. Václava se letos dožívá 80 let prof. MUDr. Václav Zamrazil, DrSc., (*28. 9. 1936), dlouholetý vedoucí klinického úseku pražského Endokrinologického ústavu a přednosta subkatedry endokrinologie IPVZ Praha.

Václav Zamrazil se narodil v Praze, absolvoval břevnovské gymnázium a poté Fakultu všeobecného lékařství Univerzity Karlovy v Praze (1960), ale velmi pevnou vazbu má i na Pootaví a hlavně na Písek, kde strávil plných 5 let jako sekundář v písecké nemocnici. Tam získal nejen neocenitelné zkušenosti v oboru vnitřní lékařství (I. atestace roku 1964), ale i dermatologie, a také řadu celoživotních přátelských vazeb s kolegy i pacienty.

Do Výzkumného ústavu endokrinologického založeného doc. Karlem Šilinkem v roce 1957 nastoupil v roce 1965 na jeho dislokované radioizotopové pracoviště v motolské nemocnici, z které později pod vedením prof. Jana Němce vznikla Klinika nukleární medicíny 2. LF UK a FN v Motole. V době nástupu MUDr. V. Zamrazila mělo toto oddělení za sebou již 7 let existence a bylo v něm soustředěno několik vynikajících mladých lékařů (J. Blahoš, J. Němec, S. Váňa, M. Neradilová, L. Valenta, E. Strouhal a další), kteří pod inspirativním vedením doc. MUDr. Karla Šilinka, DrSc., budovali u nás tehdy unikátní modelové radioizotopové pracoviště zaměřené na léčbu onemocnění štítné žlázy.

V tomto prostředí se Václav Zamrazil zapojil do výzkumné činnosti v oblasti diagnostiky a léčby tyreopatií a do vypracování komplexních diagnostických postupů. Zařazen byl také do vědecké přípravy s tématem vztahů štítné žlázy a sacharidového metabolismu. Disertační práci obhájil v roce 1972. Aktivně se účastnil diagnostiky a léčby karcinomu štítné žlázy.

Začátkem 80. let 20. století se Výzkumný ústav endokrinologický v důsledku různých okolností, z nichž jednou byla i potřeba generační obměny, dostával do závažné krize spojené s hledáním zaměření ústavu, které bylo do té doby převážně tyreologické. Po přechodném pokynu Ministerstva zdravotnictví zabývat se problematikou stárnutí došlo zejména zásluhou prof. Jaroslava Rybky k dohodě o obecném zaměření na endokrinologii a metabolická onemocnění, zejména diabetes. Pro realizaci těchto záměrů vedení ústavu jistě jako nejvhodnějšího adepta vybralo MUDr. Václava Zamrazila, CSc. V roce 1983 byl proto z Radioizotopového oddělení Výzkumného ústavu endokrinologického v motolské nemocnici povolán na hlavní pracoviště ústavu na Národní třídě, aby převzal reorganizaci klinického provozu i výzkumu. Ve funkci vedoucího lékaře a zástupce ředitele se pak Václav Zamrazil stal oporou ústavu na více než čtvrt století.

Klinickému oddělení dal stabilitu a pevnou strukturu, prosadil jeho modernizaci myšlenkovou i přístrojovou a vybudoval i předpoklady pro jeho výukovou činnost v oboru klinické endokrinologie a diabetologie. Svým dílem přispěl i k zavádění tehdy teprve se rodících metod, jako je sonografie štítné žlázy nebo punkce tenkou jehlou. Ve vedení Oddělení klinické endokrinologie vytrval 21 let až do roku 2004. V 90. letech 20. století se zasloužil o renesanci epidemiologického průzkumu výskytu tyreopatií a jodového deficitu u nás, a navázal tak na průkopnickou práci zakladatele ústavu doc. K. Šilinka z let 40. a 50. minulého století. V souvislosti s řešením jodového deficitu se zabýval i interdisciplinární koordinací této problematiky jako člen Národní komise pro řešení jodového deficitu a jako zástupce ČR v Evropské komisi Council of Iodine Deficiency Disorders (Mezinárodní rada pro sanaci chorob z jodového deficitu). Podílel se organizačně, prakticky i interpretačně na akci Thyromobil, která pro řešení epidemiologie jodového deficitu proběhla v Evropě. Díky prof. V. Zamrazilovi je Endokrinologický ústav v současné době zapojen i do celoevropského projektu EUthyroid: Towards the elimination of iodine deficiency and preventable thyroid-related diseases in Europe (Horizon2020). V poslední době se intenzivně zajímá o záněty štítné žlázy a o autoimunitně podmíněné tyreopatie, ale také o celou škálu endokrinních nádorů. Je autorem a spoluautorem více než 450 publikací (z toho 204 uváděných na PubMed, h-index 13 podle Web of Science) a mnoha přednášek a několika monografií – jmenujme zde zejména *Základy klinické endokrinologie* z roku 2005, *Endokrinologie – interdisciplinární obor* z roku 2006 nebo *Akutní stavy v endokrinologii a diabetologii* z roku 2007. V roce 1989 obhájil doktorskou disertační práci na téma jodového deficitu, v roce 1993 byl habilitován na 2. LF UK v Praze a v roce 1997 byl jmenován profesorem vnitřního lékařství. Přednáší nejen na 2. LF UK, ale také na LF UK v Plzni a na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích.

Od roku 1999 je vedoucím subkatedry endokrinologie IPVZ v Endokrinologickém ústavu. V této funkci a jako předseda atestační komise pro endokrinologii byl garantem kvality vzdělávání a úrovně lékařské péče v tomto oboru.

Práce prof. Václava Zamrazila byly oceněny třikrát cenami České endokrinologické společnosti a České diabetologické společnosti, cenou České lékařské společnosti J. E. Purkyně a Státní cenou v roce 1985. Je dlouholetým členem výboru České endokrinologické společnosti, v posledních obdobích jako místopředseda, byl i členem výboru České diabetologické společnosti.

Prof. Václav Zamrazil vyniká encyklopedickou znalostí v oblasti medicíny, ale také obdivuhodnou orientací v umění výtvarném i muzickém. Jen málo profesionálů jej může překonat ve věkem téměř nedotčené schopnosti procítěně recitovat díla z české poezie po mnoho hodin bez paměťového škobrtnutí.

Jubilantovi přejeme další léta naplněná čínorodou energií, hodně zdraví a splnění dalších cestovatelských cílů!

doc. RNDr. Běla Bendlová, CSc.

prof. MUDr. RNDr. Luboslav Stárka, DrSc.

Endokrinologický ústav, Praha, Česká endokrinologická společnost České lékařské společnosti J.E. Purkyně